

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento výukový materiál byl vytvořen a financován v rámci programu OPVK projektu "Rovné příležitosti ve výuce pro všechny" registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.2/05/03/00/10

1. ČESKÁ REPUBLIKA

TÉMA: OBČANSTVÍ

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ NAUKA

ROČNÍK: 1. STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ, pro třídy se speciálními vzdělávacími potřebami

KLÍČOVÁ SLOVA: OBČAN, OBČANSTVÍ, OBČANSKÁ PRÁVA, OBČANSKÉ POVINNOSTI

ŠKOLA: STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ HLUBOŠ

X 13-17:53

POSTUP

1. strana - Základní znaky
2. strana - Metodika
3. strana - Otázky pro žáky
4. strana - Občan, občanství, občanská společnost
5. strana - Občanská práva, povinnosti
- 6a 7. strana - Získání státního občanství
8. strana - Možnost dvojího občanství
9. strana - Použité materiály

X 13-17:47

ÚVOD
OTÁZKY PRO ŽÁKY

1. CO VŠECHNO OBNÁŠÍ "BÝT OBČANEM" ?
2. JAKÁ PRÁVA STÁT OBČANŮM GARANTUJE, JAKÉ POVINNOSTI PO NICH VYŽADUJE?
3. JE ROZDÍL MEZI POJMEM OBČAN A OBYVATEL ?
4. JAKÁ PRÁVA A POVINNOSTI JSOU PŘÍPSÁNA OBČANŮM A JAKÁ OBYVATELŮM ČR ?
5. JE MOŽNÉ NĚKOMU ODEBRAT STÁTNÍ OBČANSTVÍ ?
6. JE NA UDĚLENÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ PRÁVNÍ NÁROK ?

X 13-17:53

OBČAN

- příslušník určitého státu - státní příslušník
- je podřízen zákonům dané země
- stát mu zaručuje jeho práva (občanská práva)
- lidská práva jsou zaručena všem obyvatelům

STÁTNÍ OBČANSTVÍ

- vzniká jako právní svazek mezi určitým člověkem a určitým státem, trvalý a místně neomezený vztah mezi občanem a státem
- vzniká narozením v určitém státě
- státním občanem může být i cizinec, který se v tomto státě usadí a zákonným způsobem občanství získá

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

- společnost liberálního (tj. osobní svobody zaručujícího státu)
- každý člověk má právo uspořádat si svůj život podle zásad svobody a rovnosti
- vztahy se řídí zákony, které si stát zvolil- charakter občanské společnosti je závislý na způsobu vlády a způsobu státní správy

4 18-11:41

Občanská práva:

- pobývat na území daného státu
- na ochranu uvnitř státu
- na pomoc vně našeho státu (například pomoc v nouzi v zahraničí)
- mluvit do veřejných věcí
- volit a být volen

OBČANSKÉ POVINNOSTI:

- dodržovat zákony doma i v zahraničí
- bránit stát, když je potřeba
- zachovávat státu věrnost
- vykonávat funkce, do kterých byl zvolen

hlavní dokument - ÚSTAVA ČR - občanská práva
- LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD - lidská práva

4 18-11:41

Základní zákon země - Ústava ČR - článek 12
"Nabytí a pozbytí státního občanství České republiky stanoví zákon. Nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství."

JAK LZE ZÍSKAT STÁTNÍ OBČANSTVÍ?

1. **NAROZENÍM** - pokud alespoň jeden z rodičů má české SO, jsou-li rodiče bezdomovci, musí mít alespoň jeden z nich na našem území trvalý pobyt a dítě se zde musí narodit
2. **OSVOJENÍM** - kdy dítě nabývá SO dnem nabytí právní moci rozsudku o osvojení, pokud alespoň jeden z osvojitelů je státním občanem ČR
3. **URČENÍM OTCOVSTVÍ** - nabývá SO mimomanželské dítě, jehož matka je cizinka či bezdomovkyně a otec českým státním občanem, a to dnem souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství nebo dnem nabytí právní moci nebo dnem nabytí právní moci rozsudku o určení otcovství

4 18-11:41

4. NALEZENÍM na území ČR se stane státním občanem nalezené dítě do 15 let, neprokáže-li se, že nabylo občanství jiného státu

5. PROHLÁŠENÍM se nabyvá státní občanství ojedinele, a to tak, že si prohlášením zvolí české občanství člověk, který k 31.12.1992 byl sice státním občanem ČSFR, ale neměl státní občanství ani České ani Slovenské republiky.

6. UDĚLENÍM . lze nabýt SO na žádost, ke které žadatel připojí požadované doklady (rodný či oddací list, doklad o propuštění ze státního svazku jiného státu, výpis z trestního rejstříku, životopis). Do žádosti lze zařadit i dítě mladší 15let. Občanství uděluje Ministerstvo vnitra, složením státoobčanského slibu.

podmínky - nepřetržitý pobyt v ČR, nebo pobyt 10let

- bezúhonnost, v posledních 5 letech nebyl odsouzen
- znalost českého jazyka

4 18-11:41

LZE MÍT DVOJÍ OBČANSTVÍ ?

- Zákon o nabytí a pozbytí SO v ČR (dostupný na www.psp.cz/law/1993/40html.) zdůrazňuje zájem o zachování pouze jednoho občanství.

- ČR ratifikovala mezinárodní smlouvy s Maďarskem, Polskem, Mongolskem a bývalými státy SSSR

- dále podepsala mezinárodní smlouvy:

Úmluva o státním občanství vdaných žen

Úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace

Pakt o občanských a politických právech

Úmluva o odstranění všech diskriminací žen

Úmluva o právech dítěte

Úmluva (evropská) o ochraně lidských práv a základních svobod

4 18-11:41

POUŽITÉ ZDROJE:

1. Valenta, M.: Občanská nauka pro střední odborná učiliště, Praha 2004, SNP
2. Dudák a kolektiv autorů: Občanská nauka pro střední odborná učiliště, Praha 2003, SNP
3. Hracovcová, M., Bezchlebová, M.: Občanská výchova pro 8.ročník ZŠ a víceletá gymnázia, Olomouc, 1999, nakladatelství Olomouc
4. <http://www.mvcr.cz/prevence/lid.prav/smluvy.htm>
5. <http://www.helcom.cz/index.php?p>
6. <http://www.unicprague.cz>
7. <http://www.radaevropy.cz/sbirka.htm>
8. Galerie Smart

X 13-18:24